

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/26. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

# JUTRO

## Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnistvo je na Miklošičevi cesti št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu. Ne-frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglase se plača: petit vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašnju popust. Za odgovor se priloži znamko.

### Klerikalcem prede huda.

Na Francoskem so ločili državo od cerkve, ker je postal klerikalizem puntarski in državi nevaren. Španci so te dni odpoklicali svojega poslanika iz Vatikana, ker so izprevideli, da jih požeje klerikalizem, ki dela proti državi in le za ojačenje papeževe moči, na rob propada. Povsod drugod so že spoznali namen klerikalizma in pristisnili klerikalcem pečat protidomovinskega rimstva, le v Avstriji je vlada še vedno tako neumna, da mirno gleda kako se klerikalci iz nje norčujejo kadar se delajo patrioti.

Taki kot drugi so tudi naši klerikalci. Kadar jim teče voda v grlo, kadar postaja njihova stranka bankerotna in kadar nujno potrebujejo vladne materialne pomoči, takrat zabrenkajo na visoko patrijotsko struno. Zadnje dni gre našim klerikalcem slabše kakor psu, ki crkava na garjah. Čehi so jim jasno povedali, da je dr. Šusteršičeva politika za nič. Čehi so jasno povedali, da so klerikalci zasledovali le svoje umazane strankarske interese, če so se potegovali za obstrukcijo za slovensko vseučilišče.

Dr. Šusteršič se vidi že sedaj za jensko državnozbornsko zasedanje osamljenega. Še nekaj drugega dela klerikalcem skrbi. V kratki dobi svojega vladanja v deželni dvorcu so zagrešili toliko lumparij in toliko ljudskih sleparij, da se opravičeno boje, da se naš potpečljivi deželan vendarle naveliča njihovega gospodstva in se ga, če ne z lepa, pa zgrda otrese.

Pri „Mlekarski Zvezi“ prihajajo na dan take sleparije, da ne bodo samo klerikalci blamirani, ampak tudi vlada, ki jih denarno podpira. Njihove gospodarske organizacije so po večini bankerotne. Zato je treba dobiti čimprej zlat mostiček, po katerem se lahko pride do mošnjička barona Bienenrtha. Treba pa je vreči med svet vest, na katero bodo obrnjene vse oči, ki je čas prišel, da se svet škandalizira nad klerikalno-vladnimi mahinacijami. Treba take bombe, da se vse drugo razblini in da se vstvari položaj, po katerem se bodo s podvojeno naglico potrojene klerikalno-vladne nepostavnosti naprej vršile.

Baron Rauch je že imel sfrčati z banske stolice, a se je izmisli velizdajniško ovadbo in upeljal velizdajniški proces proti čisto nedolžnim ljudem. Nad Rauchovim procesom se je škandaliziral cel svet. Veleizdajniki pa so bili končno izpuščeni iz ječ in izkazalo se je, da je bil proces le zadnja lumparija barona Raucha, zadnji poskus obrzati se na površju.

Včerajšnji „Slovenec“ jasno kaže kako gre klerikalcem zadnji čas tudi pri nas proketo slabo. Že je namreč začel piskati visoko patrijotične melodije. Dogodke 20. septembra in vse nadaljne pojave napredne slovenske javnosti spravlja v zvezo s srbskim zunanjim ministrstvom. Napisal je cel uvodnik, iz katerega pa se drugega ne povzame kot dokaz, kako znajo klerikalci podtikati, kako blatiti, kako klečeplaziti, če jim gre zato, da dobe od vlade nagrado.

Vlada najboljši stori, da še bolj natančno kontrolira srbsko propagando na Slovenskem ali v Zemunu na ladiji, ali pa v Ljubljani na glavni pošti. Sicer je res velika nevarnost, da se lepega dne pojavijo na ljubljanskem gradu srbski topovi in da zasede srbski kralj Peter deželno-vladno palačo in jo napravi za rezidenco jugoslovanskega cesarstva.

Klerikalni denuncijanti naj le opravljajo hlapčevsko službo vladnih biračev, mi se ne bojimo ničesar in nikogar.

### Senzacionalno razkritje iz deželnega odbora.

„Slovenec“ je prinesel v ponedeljek senzačno vest, ki razsvetljuje z bengalično lučjo razmere v narodno-naprednem vodstvu. Napredni listi so razkrivali velikanske škandale, ki se gode v deželnem odboru. Razkrili so podmolniško afero, Lončaričevo zadevo, škandale s Pavšlarjem, nakupe mlinov na Gorenjskem, Geilhoferjev škandal, „Schutzengelsko“ subvencijo, Kumpove diete, falitnost „Mlekarske zveze“ itd. itd., samih kričočih slučajev dovolj, iz katerih sledi, da je vlado v deželnem odboru prevzela brezvestna črna klika, ki zlorablja uradno oblast v svoje namene na tako nečuden način, kakor se to še ni zgodilo nikjer v Avstriji.

Že parkrat je dr. Tavčar — edini naprednjak v deželnem odboru — radi svoje večne neinformiranosti ustrelil grozne kozle. Glasoval je parkrat s klerikalci, potem pa v „Slov. Narodu“ napadal. Tu se je pod plaščem anonimnosti upal z resnico na dan, razgretim dervišem, ki so nanj kričali v deželnem odboru, se je pa plašljivo udal. Svoj lastni list je zatajil kot Judež Krista!

Sedaj je „Slovenec“ razkril, da je dr. Tavčar glasoval tudi za šišenske „Schutzengelske“, odbornik Ciril Metodove družbe za germanizacijo, podpredsednik narodno-napredne stranke za — klerikalno in nemško grofico Auersperg! Zdaj pa dalje: v deželnem odboru je dr. Tavčar zopet zatajil „Slov. Narod“. V ponedeljek je obljubil, da bo vse preklical tekom tedna. Preklical bo vse in se podvrgel, dasi je notorično, da je „Slov. Narod“ pisal samo resnico! Ali more biti tak plašljivec še deželni odbornik? Ko je prišel od seje domov, se ni upal resnice preklicati, a „Slovenski Narod“ od tedaj molči. Nam ni mar moška beseda dr. Tavčarja, to naj on opravi s klerikalci, ki jim gre vedno na roke. Odločno pa obsojamo strahopetstvo, ki brani „Slov. Narodu“ svobodno besedo.

„Jutro“ je svoboden list, ki se ne ozira ne na levo, ne na desno. Naprednjaki, ki vam presedajo večni kompromisi, obzirnost in neumnosti raznih vodij, obračajte se zaupno na „Jutro“, ki ga ne udušijo ne podle „Slovenčeve“ denunciacije, ne smešni bojkot slavnega prezidija narodno-napredne stranke gg. dr. Tavčarja in dr. Trillerja!

### Slovanski Jug.

Varnost v Črni gori. Hrvatska korespondenca javlja iz Kotora, da je črnogorska policija izvedela, da se kani mnogo črnogorskih izselnikov, kateri žive v Belgradu, priplaziti skrivoma v Črnogoro, kjer bi uprizorili nemire za časa knežjega jubileja. Izselnikom podtika nadalje omenjeni glas, da so v zvezi z mednarodnimi anarhisti, katere poizkušajo pridobiti za to, da bi preprečili nakano proglašenja črnogorske kneževine kraljestvom dne 26. avgusta. In res so črnogorske oblasti znatno pomnožile straže ob albanski, novopazarski in hercegovinski meji, pristanska policija v Baru pa pazno motri vsakega tujca in zasleduje sumljive ljudi. Črni gori se obeta, kakor vse kaže, nova pravda, precej slična veleizdajniški. Uvod je do pičice enak.

### Splošni pregled.

#### Poljaki se cepijo.

Zmerni poslanci narodno-demokratske stranke med Poljaki z dvornim svetnikom dr. Germanom na čelu so imeli namen o pričetku jesenskega zasedanja državnega zbora izstopiti iz zveze narodno-demokratske stranke. Ker pa je hotela narodno-demokratska stranka sklep zmernih elementov prehiteti, je izključila poslanca Germana iz stranke. Kljub temu pa se bode vršilo septembra v Lovu zaupno zborovanje vseh onih članov državnozbornskega poljskega kluba, ki se ne strinjajo s smerjo narodno-demokratskih strankinih voditeljev. Stranka namerava ustanoviti poseben program in izvesti organizacijo zmernega poljskega kluba na demokratski podlagi. To je v parlamentarnih krogih gotova reč.

#### Pokvarjenost na Ruskem.

Iz Petrograda zopet javljajo o velikih poneverjenjih intendantnih uradnikov, katerih so mnogo zaprli. Med drugimi je v zaporu intendant moskovskega vojnega zbora, nadalje bivši šef višje materialne uprave in dosedanj intendant dvaindvajsetega zbora. Radi revizij je nastalo občutno pomanjkanje uradnikov, saj jih je znaten del po ječah. Uradniki sibirskih intendantov so še veliko manj zviti in so uporabljali za svoje nepostavnosti dokaj neumnejša sredstva. Oni so si prilaščali enostavno del

doposlanega blaga in so ga nadomeščali ali z vodo, ali peskom, ali pa s snegom, kakor jim je pač kazalo. Njihovi evropski tovariši so sicer kradli, a bili so dosledni in so sleparili tudi pri računih. Dokler se je vršila revizija računov zelo površno, jim je izteklo, ali ko je zapihal nekoliko ostreji veter, prihaja polagoma vse na dan. Niso pa vsi intendantni tako brezvestni. Novi kijevski intendant Lebedev je n. pr. poslal vsem dnevnikom okrožnico, s katero razkriva strašno gospodarstvo in izjavlja, da smatra za svojo sveto dolžnost odpreti javnosti vrata in okna, da vidi tok preiskav in njegovih rezultatov.

### Dnevne vesti.

Najnovejša prijatelj. Znano je, da ima planinski zrak dosti privabljene sile, kajti „na planinah lušno je“. Tako si mislita tudi dr. Tavčar in ex offio frakar dr. Triller, ki se vidita zlasti v zadnjem času prav pogostoma na planinah, kjer si zagotavljata medsebojno prijateljstvo. Od kod neki prijateljstvo na enkrat? Širiti si sedaj na stae dni obzorje, bilo bi malo prepozno zamišljeno. Sicer pravijo hudomušni ljudje, da se človeku na stare dni lahko marsikaj pripeti, kar vendar ne moremo o dr. Tavčarju verjeti, da prijatelja dr. Trillerja kratko malo ob strani pustimo, pač pa spremlja to prijateljstvo nek ljudski glas v zgodbi o županovi dedščini. Od tod torej!

Priporočljiv hotel. Po Ljubljani se širijo vesti, da je mestno tržno nadzorništvo konfisciralo dotedaj v hotelu Union 150 posod, deloma radi zelenega volka, deloma pa radi grozne nesnage. Po našem mnenju ni umestno, da skriva tržno nadzorništvo to konfiskacijo, ker je v javnem interesu, da občinstvo izve, kako se je doslej hranilo obiskovalce tega hotela. Prosimo pojasnila.

Nov poslovodja v „Unionu“. Vodstvo restavracije in kavarne v hotelu „Union“ je poveril najemnik Kobi g. Ivanu Bogataju bivšemu natakarku. Kakor priznavajo klerikalni krogi zdaj sami, je pustil Bračić vse v največjem neredu in nesnagi. Zato je zdaj „Union“ zapuščen. Prav res: Nad Unionom ne plava „žegen božji“ kljub škofovim obiskom in p. Sattnerjevemu blagoslovljenju ob otvoritvi.

„Laibacher Krieger-Korps“ želi nastopiti na cesarjev rojstni dan 18. t. m. pri paradi, ako dovoli vlada nositi članom uniforme in sablje. Po našem mnenju zaslužijo ti stari bedaki, da bi jih utaknili mesto v uniforme v prisilne jopiče, a mesto sabelj zaslužijo — batine, potem morda pridejo še kdaj k pameti. Obveščeni smo tudi, da beračijo člani „Laibacher Krieger-Korpsa“ po Ljubljani denar za zastavo, ali posebne sreče menda nimajo, posebno ker ponujajo nemška potrdila.

## LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

### Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

XVII.

Dobra misel papeževa.

Garconijo je bil torej tisti, ki je ugrabil Rosito ... In na povelje Aleksandra Borgia jo je ugrabil ... In v Tivoli so odvedli mlado ženo. Ta tri dejstva so se jasno in razločno začrtala v Ragastensovem duhu. Z največjo osuplostjo se je vpraševal, kakšni razbojniki pač tvorijo rodbino Borgia, ki si ji je on prišel ponujati v službo!

Toda kakšen namen je imelo to ugrabljenje? Jedva si je upal misliti na to. In vendar, beseda „Tivoli“, ki jo je bil prestregel, mu je bila skoraj žarek vodilne luči ... Spominjal se je vsega, kar so pripovedovali po Rimu o tem papeževem letovišču ... obnavljale so se mu vse pripovedi o orgijah in razuzdanih pregrehah, ki so šepetaje krožile med narodom ...

Strepetal je, ko se je spomnil mladeniča Rafaela, do katerega ga je tako naglo navdalo gorko prijateljstvo. In prišla mu je misel, da treba njega predvsem obvestiti.

Ragastens je iskal z očmi, kod bi se mogel izmuzniti, ne da bi vzbudil Cezarjevo pozornost; takrat pa je mehka roka prišla za njegovo desnico.

„Na kaj mislite, lepi vitez?“

Lukrecija je stala pred njim.

Ragastensu se je le trudoma posrečilo premagati drget

groze in studa, ki ga je hotel obvladati. Nasmehnil se je.

„Kaj spletkarita?“ je zaklical Cezar od daleč.

„Nocoj ob desetih v Palači Smeha,“ je zamrmrala Lukrecija. „Puščam ti viteza, dragi brat,“ je dodala glasno.

„Do bližnjega svidenja, gospod ...“

Vitez se je globoko naklonil, da skrije zmedenost, ki se je zrcalila na njegovem obličju.

„Moja sestra je v resnici bistroumna ženska, mar ne?“

je rekel Cezar, ki se je bil približal in prijateljski segel Ragastensu pod pazduho.

„Izboren minister je, Svetlost ...“

„Da! Ona odpravlja vse tekoče zadeve“, ona sprejema pisma, odgovarja nanje in sprejema celo poslanike tujih držav ... Mojega očeta so loteva trudnost ... toliko je delal ... Toda idiva, vitez, da vas mu predstavim ... Saj zaradi tega sem vas pričakoval ...“

„Svetlost ...“ se je protivil Cezar ... „kasneje, prosim vas ... Nič nisem pripravljen na to čast in rajši bi ...“

„Kaj še!“ ga je prekinil Cezar in ga potegnil s seboj.

„Govoril sem s papežem o vas, in on vas hoče videti ... Pojdiva!“

Ragastens je šel z njim. Vsa njegova notranjost je kipel od nestrpnosti. Toda imel je dovolj moči, da se je premagoval in delal prijazen obraz.

Trenotek kasneje je stal v kabinetu, ki ga je ločila od avdijske dvorane samo suknena zavesa. Odtod je Aleksander VI. po svoji navadi poslušal vse, kar se je govorilo.

Cezar je naglo prekorčnil ta kabinet in dospel naposled v oratorij. Tam je sedel papež v širokem, udobnem naslanjaču, z dobrohotnim smehljajem na ustnicah ...

\*) Zgodovinska resnica.

S pronikljivim pogledom je skušal presoditi Ragastensa. Vitez se je naklonil in pripognil koleno, kakor je velevala šega. Toda že ga je bil papež prijel za roko.

„Sedite, dragi sinko,“ je dejal s prijazno ljudomilostjo, ki je osupnila viteza do skrajnosti. „Sprejema vas ne glavav svete Cerkve, sprejema vas oče Cezarja in Lukrecije. Iz ust svojih dveh otrok sem slišal o vas toliko dobrega, da sem vas hotel videti osebno ...“

„Sveti oče,“ je zajecjal Ragastens, „ves zmeden sem od prevelike časti in dobrohotnosti, ki mi jo vaša Svetlost izkazuje ...“

Ragastens je rabil pravo besedo: bil je v resnici zmeden.

Vse, kar je bil izvedel od sinočnjega večera ... umor grofice Alma, zločini, katerih so zarotniki obtoževali rodbino Borgia, rop Rosite, nedavni prizor, ko sta Cezar in Lukrecija pokazala svoj nedoumljivi cinizem — vse to je pripomoglo, da si je ustvaril o papežu strašno predstavo; sliko, naslikano zgolj z grozo in gnusom. A zdaj je gledal pred seboj dobrega starčka z otožnimi očmi, z usmevom izbrane vljudnosti in z vedenjem polnim očarjuče prijaznosti.

Aleksander VI. je dobro videl učinek, ki ga je proizvedel nanj, in droben smehljaj porogljive nezadovoljnosti je šinil preko njegovih ustnic.

„Zberite se, sinko moj,“ je dejal in še povečal nežnost svojih besed, in pozabite, prosim, vse predpise etikete ... Če mi hočete biti prijetni, govorite z vso tisto prosto voljo, ki je lastna sinu do svojega očeta.“

„Skušal vam bom vstreti, sveti Oče,“ je odgovoril vitez in sedel v naslanjač, ki mu ga je papež pokazal.

(Dalje.)



**Jutranja izdaja „Slovenca“** je padla v vodo. Zmagali so starini „Žitnik in Kalan nad mladino“ Terseglav in Štefe. Dokazali so, da je „Slovenec“ že danes faliten, da bi pa z jutranjo izdajo v par mesecih morala „Katoliška tiskarna v konkurz.

**Ob priliki 80 letnice cesarja Frana Josipa I.** nameravajo ljubljanski Nemci demonstrativne ovacije v taki obliki, da bi izzvale slovensko prebivalstvo. Spominjati se namreč hočejo onih 20.000 K, ki jih je daroval cesar za nemško gledališče v Ljubljani. V zahvalo za ta denar hočejo po cestah „hajlati“. Pozor oblasti!

**Narodna mlačnost.** G. Albin Semen, I. mestni komisar, je zadrževal predvčerajšnjim v našem uredništvu, da je narodnjak skozinsko in da se govori v njegovi hiši tudi nemški samo za to, ker je njegova gospa soproga rojena Nemka in pa za to, da se otroci še v mladosti naučijo razum slovenščine tudi nemščine. Pripomnili smo, da zadostuje, ako se slovenski otroci učijo nemščine, oziroma tujih jezikov sploh, še-le v poznejših letih, sicer smo pa g. Semenu verovali, da je zaveden Slovenec. Sedaj smo pa obveščeni, da g. Semen v javnih lokalih (n. pr. pri „Bobenčku“), ko niso z njim otroci, tako nemškutari, da se morajo drugi gosti zgražati. Zavedni Slovenci ne delajo tako.

**Odlikovanje.** Kakor se poroča z Dunaja, namerava cesar namestnika kranjskega deželnega glavarja, Leopolda barona Lichtenberga, odlikovati s komturnim križem Franc-Jozefovega reda.

**Več kakor 20.000 K** je škode pri nemškem gledališču, kjer se je podrla stopnišče. Kranjska hranilnica bo imela prihodnji teden sejo, kjer se bo predlagalo novo podporo za zgradbo nemškega zabavišča.

**Pri novi „Švicariji“** bodo morali nekaj prezidati, menda je kuhinja premajhna. Zdaj pa res ne vemo, čemu občinski svet pošilja mestne inženere po svetu načrte „študirat“, če se pa potem tako nepraktična stavba postavi, da je treba tekom enega leta novih prizidkov, ki potem celo poslopje kaze in se zanje zopet — denar ven meče.

**Kandidatura Mazelle?** Iz Belokrajine nam pišejo: Ljudstvo je splošno navdušeno za Mazelleta in zahteva, da postavi napredna stranka tega moža za kandidata. On je trpel za svoje naprednjaštvo že strašno preganjanja. Mazelle se nekaj brani prevzeti kandidato, to pa zato, ker je velika politična pravda, v katero je bil zapleten, mu prinesla velikanske stroške. Zagovarjal ga je znan voditelj narodno-napredne stranke, ki pa je predložil tak ekspenzar, da je Mazelletu kar slabo prišlo. Mi pa kličemo: če eden voditelj zase porabi stisko nastalo iz političnih ozirov, vsi niso taki. Stranka ne more zato! Radi enega pretiranega računa res lahko kdo veselje zgubi, a če ste trpeli že toliko, žrtvujte se še zdaj.

**Umrli.** Včeraj popoldne je umrl v tukajšnji deželni bolnici g. Jernej Bahovec, trgovec s papirjem, na Marijinem trgu v Ljubljani. N. v. m. p.

**V „Slavčevi“ družbi na Št. Jakobskem „žegnanju“** v gostilni g. Babiča na Dolenjski cesti nabrala sta gg. Niko Weber in Fran Železnik 11 K za družbo sv. Cirila in Metoda. Hvala nabiralcema in vsem darovalcem.

**Narodno - radikalni abiturijentski shod v Trstu.** Vsak, ki se misli udeležiti narodno-radikalnega abiturijentskega shoda v Trstu in hoče dobiti brezplačno prenočišče v Trstu in Ljubljani ter imeti iz Ljubljane v Trst polovično vožnjo, naj se zgasi potem dopisnice vsaj do 15. t. m. na

„Pripravljalni odbor za abiturijentski shod, „Mestni dom“. Na isti naslov naj naprej pošlje 8 K 10 vin. za polovično vožnjo za tja in nazaj. Odhod iz Ljubljane iz južnega kolodvora dne 25. t. m. dopoldne ob 11. uri 40 min. Zbirališče pred „Mestnim domom“. — Pripravljalni odbor.

**Umetniška razstava v proslavo 80-rojstnega dne cesarja Frana Josipa I.** Za mesec september pripravlja slikar R. Jakopič v svojem paviljonu retrospektivno umetniško razstavo v proslavo 80-rojstnega dne cesarja Frana Josipa I. pod imenom: „80 let upodabljanja umetnosti na Slovenskem“. Razstava bo obsegala dela vseh onih umetnikov, ki so delovali na Kranjskem in po sosednih slovanskih krajih od l. 1830. do l. 1910. K udeležbi se vabijo vsi živeči slovenski in na Slovenskem delujoči upod. umetniki. Radi obilega razstavljalnega materiala se zamorejo sprejeti k večjemu po 4 dela ene tehnike od vsakega živečega umetnika. Umetniki, ki se žele udeležiti te razstave naj blagovolijo to naznaniti tekom 8 dni slikarju R. Jakopiču, Ljubljana, Emonška cesta 2., da se jim morejo pravočasno poslati potrebni formularji. Rok za priglasitev poteče z 20. avgustom; umotvori pa morajo priti v Ljubljano najkasneje 25. avgusta. Po 20. avgustu priglašeni ali po 25. avgustu v Ljubljano dospeli umotvori se ne morejo več razstaviti.

**Kipar Zajc** izdeluje na glavni steni mestnega dekleškega liceja velik relief, ki bo do jeseni dovršen.

**Zajčev „Razgled“ nad Šiško** se sredi tega meseca otvori. Ogledali smo si to vseskozi praktično zgrajeno poslopje. Razgled je na vse strani vabiljiv, lega pa nad vse mična.

**Železnični predor in Martinova cesta.** Ta naprava je zdaj dovršena in prostor reguliran. Zdaj pa moramo omeniti Martinovo cesto, ki ni nikdar očejena, dokler je kaka ploha ne izpere. Cesta proti pokopališču je v slabem zanemarjenem stanju, zato naj se primerno nasuje, nato pa treba za vzdrževanje skrbeti in ne iste same sebi prepustiti. Ob suhem vremenu je ta cesta do gležnjev v prahu, ob dežju pa si do kolen v blatu. Taka je cesta „stolnega mesta Ljubljane“ do — novega „centralnega“ pokopališča!

**Skrivnostna tatvina.** Policija se peča z neko skrivnostno tatvino denarnega pisma v znesku 15.000 K. V nedeljo zjutraj je namreč dobil neki ljubljanski denarni zavod po pošti denarno pismo. Pismo je bilo zapечатeno. Ko so ga odprli, so v njem našli papirnate odrezke mesto bankovcev. Vprašanje, ali je bil denar spoliran ali pa pismo že prazno oddano na pošto, bode dognala nadaljna preiskava. Kolikor je dosedaj dognano, ne zadene ljubljanske pošte nobena krivda.

**Konj udaril.** Ko je v nedeljo peljal posestnikov sin Anton Kanc na Viču konja kopat v Gradašco, ga je konj udaril s kopitom na glavo in ga težko telesno poškodoval. Bil je prepeljan v deželno bolnico.

**Stavka tesarjev.** Kakor že znano so tukajšnji tesarji začeli v ponedeljek stavkati, ker zahtevajo 20% povišanje plače in manj dela na dan. Delavci so bili sprva mirni, včeraj so pa prestopili postavno mejo. Ko so namreč pomočniki pri mojstru Martinu na Sv. Martina cesti delali, so prišli stavkujoči, ter jih z nezakonitimi sredstvi nagovarjali, da delo ustavijo. Zadeva pride pred sodišče.

**S ceste.** Ko je včeraj dopoldne peljal posestnik Josip Ponikvar iz Karolinske zemlje št. 50 čez Marijin trg s peskom naložen voz, mu je prišla nasproti 80letna Marija Kozjakova iz Kozene vasi pri Hor-

julu, katero je voznik opozoril s klicem na nevarnost. Kljub temu jo je konj podrl na tla in pri tem ji je šlo kolo čez desno nogo in jo zlomilo. Prepeljana je bila z rešilnim vozom v deželno bolnico.

**Ljubljanska kreditna banka.** V mesecu juliju vložilo se je na knjižice in na tekoči račun 5.009.046 K 84 vin. dvignilo pa 3.717.525 K 57 vin. Skupno stanje koncem julija 14.817.325 K 75 vin.

**Priporočamo slovensko pivo delniške pivovarne Žalec-Laški trg in vrhniško pivo.**

**Policija** je aretovala brezposelno služkinjo Frančiško Rojčev, ker je zapletena v neko tatvino denarja. Podrobnosti nam še niso znane.

**Na južnem kolodvoru** sta bila aretovana posestnikov sin Anton Žitko iz Sinje gorice in delavec Mihael Standohar iz Suhorja. Oba sta se hotela odtegniti vojaški dolžnosti s tem, da odpotujeta v Ameriko. Izročili so ju sodišču.

**Poskušam samomor.** Včeraj zjutraj je skočila v Ljubljano pri Sv. Jakoba mostu slaboumna zasebnica A. K. ter plavala kakih 300 metrov dalje. V bližini se nahajajoči policijski stražnik jo je potegnil iz vode.

**Vjela se je.** Pretekli teden je 39letna delavka Terezija Martinčičeva iz Mlak popustila delo v litijski predilnici ter hotela oditi v Ljubljano. Ker je pa bila brez denarja, je izvabila od neke dekle 100 K pod pretvezo, da bode kupila v D. M. Polju posestvo, potem pa, da jo vzame k sebi v službo. Ko je denar dobila, se je Martinčičeva odpeljala v Ljubljano in tukaj prav dobro živela. Ker se je pa dekle zdela zadeva sumljiva, se je pripeljala v Ljubljano in zadevo ovadila policiji, ki je Martinčičevo aretovala. Pri zaslišanju se je izgovarjala, da je bila neko noč, ko je prenočevala na Ambroževem trgu napadena in oropana. Policija je pa dognala, da ni tam prenočevala. Oddali so jo sodišču.

**Najdeno.** Našel se je letošnji kavarniški koledar z manjšo svoto denarja. Izgubitelj naj se zgasi v našem uredništvu.

**V Ameriko** se je z južnega kolodvora odpeljal 50 Macedoncev in 60 Hrvatov. — V Heb je šlo 25 Hrvatov in 10 Macedoncev, v Buks 18, v Inomost pa 35 Hrvatov.

**Zatekel se je rujav pes.** Kam, pove administracija tega lista.

**Čenjeno občinstvo opozarjamo,** da sta gg. Andrej in Frančiška Meze preselila svojo gostilniško obrt iz Metelkove ulice 27 v lastno hišo na Radackega cesti št. 16 (prej „Caks“). Več v današnjem oglasu.

## Društvene vesti.

**Telovadno društvo Sokol I. v Ljubljani** priredi v nedeljo, dne 7. avgusta t. l. izlet v Selo, kjer se bo v restavraciji gosp. Elije Predoviča priredila velika ljudska veselica, združena s telovadbo. Slavno občinstvo se naproša obilne udeležbe.

**III. šentjakobski semenj,** ki se bo vršil v nedeljo popoldne pri Plankarju na Dolenjski cesti bo imel med drugimi zanimivostmi tudi muzej in menažerijo prav posebne vrste. Videlo se bo najimennitjega človeka sveta, dalje čudodelno kokoš, ki je po zatrdilu slavnega Abrahama a Santa Clara nesla čudodelna jajca, ki so pomagala posebno ženskam v gotovih težkih urah. Bo še več posebnosti v muzeju, pa jih do danes še ni bilo mogoče izvedeti. Poleg muzeja bo nudil semenj razne drobniarije za mlade in stare, pozabiti pa ne smemo zlasti slavnih šentjakobskih štrukljev. Ples bo na posebnem plesišču s posebno godbo. V nedeljo torej ne kaže drugega, kakor da obiščemo veselico pri Plankarju. Vstopnina 30 vin. je naravnost malenkostna.

„Mestni policijski stražnik Gerlovič vas je videl in vas naknadno naznanil, a aretacije radi prevelike množice ni mogel na licu mesta izvršiti.“

Podal sem takoj svoj zagovor, povedal sem vse, kje sem hodil, kaj sem delal oni dan, navedel priče. Ko se je moja izpoved zabilježila, vprašal sem preiskovalnega sodnika, kako to, da se me pridržuje v preiskovalnem zaporu, ko vendar ni nikakega strahu in nevarnosti, da bi pobegnil. A preiskovalni sodnik mi je pojasnil, da je državno pravdnitvo odredilo, da se morajo vsi osumljenci pridržati v preiskovalnem zaporu do končane preiskave. Potolažil me je, da bo preiskava kolikor mogoče hitro končana, kvečjemu v teku štirinajstih dni.

Odpeljali so me zopet nazaj v celico, bil sem popolnoma obupan, zadnja nada se mi je razblinila v nič; ko so me pred par trenutki odpeljali po hodniku, sem že mislil, da se ne povrnem nič več nazaj... a sedaj sem bil zopet sam! Obstal sem pri vratih v celici in se naslonil na zid. Še štirinajst dni v ti grozni negotovosti! Borih štirinajst dni ur sem bil šele tukaj, a že ta kratki čas se mi je zdel cela večnost... a sedaj še štirinajst dni! Nekaj groznega so se mi zdele te besede, ki sem jih čul iz ust preiskovalnega sodnika!

Štirinajst dni živeti v ti grozni negotovosti, ločen od vsega sveta... sam zapuščen! (Dajle.)

**Ciril-Metodova podružnica na Brdu** vabi na veliko veselico, ki se vrši v nedeljo, dne 7. avgusta 1910 na vrtu g. Josipa Rusa v Št. Vidu pri Lukovici. Spored: 1. Petje. 2. Veseloigra v dveh dejanjih: „Dr. Vseznal in njegov sluga Štipko Tiček“. 3. Prosta zabava. Začetek ob 4. uri. Vstopnina 40 vin. Čisti dobiček te veselice je namenjen glavni družbi Ciril in Metoda. Veselica se vrši ob vsakem vremenu. Okoličani in okoličanke, vaša dolžnost je, da se udeležite veselice v najobilnejšem številu in tako pokažete, da se zanimате za našo dično šolsko družbo.

**Krajna skupina c. kr. poštnih in brzojavnih uslužbencev v Ljubljani** priredi dne 7. avgusta t. l. pri g. Zajcu ob 4. uri v Zgornji Šiški veliko vrtno veselico. Spored: Godba na lok, ples, šaljiva loterija, šaljiva pošta, telefon itd. Vstopnina 30 vinarjev za osebo; otroci do 10. leta prosti. Veselice se vrši ob vsakem vremenu. Čisti dobiček je namenjen vdovam umrlih članov in ustanovitvi tamburaškega kluba.

**Slovenske Filharmonije** oddelek koncertira danes ob 8. do 12. ure zvečer na vrtu hotela „Tratnik“ (Zlata kaplja), sv. Petra cesta št. 27. Vstopnina 40 vin.

## Umor na Begunjsčici.

**Rožičeva glava — najdena! — Kaj poreče sedaj Eisenpass?**

Pred ljubljanskim deželnim sodiščem je bila 2. aprila zanimiva obravnava: zagovarjati se je moral Nemec Pavel Eisenpass, lovec barona Borna, na katerem je ležal težak sum, da je ubil Slovenca Rožiča in mu potem odrezal glavo. Vsa slovenska javnost je bila o tem prepričana in vse je bilo radi te bestialnosti do skrajnosti razburjeno.

Za to je vladalo za to razpravo pred ljubljanskim deželnim sodiščem velikansko zanimanje, razsodba pa je bila taka, da se je vse — izražamo se blago — zelo, zelo — čudilo.

Obtoženi Eisenpass je bil namreč obsojen samo na 14 dni zapore, ker sodišče je bilo mnenja, da je ubil Rožiča slučajno, brez sovražnega namena, a glavo Rožičevo da je požrla kaka zver!

Nihče ni tega verjel, ali: pravica je pravica in ljudje so sicer zmajevali z glavami, čudili se, ali molčali, potem pa tudi pozabili na celo zadevo.

No, in sedaj je

### Rožičeva glava najdena.

Včeraj smo dobili o tem naslednje poročilo: Danes sta javila orožnika iz Tržiča sodišču v Radovljici, da sta našla glavo na Begunjsčici umorjenega Rožiča. Sodišče je odredilo, da se prenese glava v mrtvašnico v Begunjah. Glavo sta našla orožnika približno 1000 korakov od mesta, kjer so našli truplo umorjenega Rožiča.

### Glava je torej bila odrezana!

Naravno, ker zverina je ni požrla — sicer se ne bi mogla najti in tudi to ne more biti resnično, da bi pri vratu segnala, odpadla od trupla in se potem — izgubila. Tisoč korakov dalje od trupla v tem slučaju ne bi mogla priti in za vsakega razumnega človeka bo sedaj jasno, da je Eisenpass Rožiča najprej ustrelil v glavo, potem pa mu odrezal glavo, da se ne bi poznalo na glavi sledov.

Kaj poreče sedaj Eisenpass? In kaj porečejo gospodje, ki so bili mnenja, da je glavo kaka zverina požrla in to je Eisenpassov zagovornik dr. Krisper, sodni izvedenec dr. Schuster in državni pravdnik dr. Neuperger? Smo res radovedni!

## Iz sedne dvorane.

### Deželno sodišče.

Tast in zet. France Gostiša, posestnik iz Blekove vasi se je prerokal s svojim zetom Janezom Leskovcem. Slednji je predbacival vinjenemu tastu, da ni vse dote izplačal njegovi ženi. To je dalo povod, da je Gostiša zamahnil s stolom proti Leskovčevi glavi, ki je udarec z roko prestregel, pri tem pa si zlomil kost naapestju leve roke. Gostiša je bil na 6 tednov ječe obsojen.

Zasacili so ga. France Jeriša, delavec iz Moš pri Medvodah je Petru Sitarju na Savi iz veže vzel novo 240 K vredno kolo, potem pa je izginil. Pojavil se je dne 17. julija t. l. na Dolenjski cesti v Župančičevi gostilni, kjer je začel tako razgrajati, da ga je stražnik iz gostilne iztiral. Jeriša je vsled tega zagnal kamen proti njemu, ne da bi ga bil zadel. Aretacije se je protivil, končno pa le podlegel. Za kazen mu je sodišče priznalo 7 mesecev težke ječe.

Otrok se je opekkel. Marija Korbar, kajžarka žena v Cerkljah, je pustila svojo poldrugo leto staro hčerko Marijo doma v veži brez nadzorstva. Otrok je stikal po pepelu pod ognjiščem, kjer se je

## Mali listek.

ARNOŠT WINDISCHER:

## Moji spomini.

(Dajle.)

Zjutraj na vsežgodaj je zazvonil zvonec v znamenje, da morajo jetniki vstati; bolj utrujen nego takrat, ko sem se vlegel sem vstal, pospravil posteljo; paznik je že nato vstopil in me z drugimi jetniki odpeljal na takozvani „sprehod“, ki se vrši dvakrat na dan vselej po eno uro. Sprehajališče je malo dvorišče, obdano od vseh strani z visokim zidovjem. V sredi dvorišča je mal krog nasute zemlje, ki je poraščen s porumenelo travo. Okoli tega kroga stopajo v žalostni vrsti jetniki v razdalji po šest korakov, nikdo ne sme spregovoriti besede. — Stopil sem v to vrsto in začelo se je enakomerno romanje okoli označenega kroga. Mehanično sem prestavljal svoje noge, a obenem opazoval svoje sojetnike. Ta je hodil naokoli s povešeno glavo, iz njegovih oči sem čital strah pred bodočnostjo, drugi pa je ponosno dvigal svojo glavo, svest si, da mu ne teži nikaka krivda duše, da mirno pričakuje trenutka, ko stopi pred sodnika, kjer se dokaže njegova nedolžnost. — Opazoval sem natanko vse ljudi, ki so stopali pred in za menoj s svojimi enakomernimi, dolgočasmi koraki... opazil sem par jetnikov, ki so hodili mirno

naokoli, na njihovih ustnahn je plaval zadovoljen nasmeh, ozirali so se proti meni in zdelo se mi je, da me poznajo, da me pozdravljajo; nisem jih sicer poznal, a pozneje sem zvedel, da so tudi demonstrantje, ki so bili aretirani radi istih deliktov kot jaz. Kako rad bi pogovoril z njimi par besed, a nisem mogel, paznikove oči so me neprestano spremljevale, ako sem le naredil en daljši korak, da bi se malo približal svojemu predniku, že mi je namignil paznik in zaklical: „abstond držat.“

Ko je minula ura sprehoda, odpeljali so nas zopet v celice... Radovedno sem pričakoval, kaj se zgodi... no pa kmalu, so mi prinesli zajutrk, ki nam ga je oskrboval restavrater g. Zajc. Obenem sem dobil tudi več knjig, ki so mi jih poslali moji prijatelji, da se vendar ne bi preveč dolgočasil v preiskovalnem zaporu. Takoj sem se lotil čitanja, bral do opoldne, ko so mi prinesli kosilo.

Jako čudno se mi zdela, da se me še ni poklicalo k zaslišanju, skoro štirindvajset ur sem že bil v zaporu, a zaslišan še nisem bil. Bil sem že skoro prepričan, da je preiskava proti meni ustavljena, da skoro pride trenutek, ko se odpro vrata moje ječe, ko zapustim te temne ozke prostore. In res, ni dolgo trajalo, ko pride paznik in me odvede k preiskovalnemu sodniku, ki mi je prečital ovadbo, ki se mi v nji očita, da sem se udeležil septemberskih izgredev, da sem metal v kazino kamenje!







## „Narodna kavarna“

Fran Krapeš.

Naprodaj so

## štiri hiše

dve privatni, v dveh sta  
dobro vpeljani gostilni  
pod ugodnimi pogoji.  
Naslov pove upravnistvo „Jutra“.



## V hotelu „Tratnik“

„ZLATA KAPLJA“

Sv. Petra cesta šte. 27

## danes koncert

SLOVENSKE FILHARMONIJE

Začetek ob 7. zvečer.



## Poletna konfekcija

za dame, gospode, deklice, dečke in otroke se  
prodaja zaradi minule sezije do konca avgusta  
**po izredno znižanih cenah**  
v „Angleškem skladišču oblek“

O. Bernatović

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

## Dr. Evgen Gallatia

odpotuje od 2. do 10. avgusta.



Telefon interurban šte. 129.



## Valjšni mlin v Domžalah

### I. BONČAR, LJUBLJANA

Centralna pisarna in skladišče: Vegova ulica št. 6.

Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti  
kakor tudi otrobe in druge mlevske izdelke.



Zastopstvo in zaloga v Gorici:  
Boštjančič & Gruden, Stolni trg št. 9.



## Naznanilo.

Usojam si naznaniti slavnemu občinstvu, da sem otvoril  
moderno urejeno

## drogerijo in fotomanufakturo

### „ADRIJA“

v Šelenburgovi ulici št. 5, nasproti glavni pošti

kjer imam v zalogi materialno blago, kemikalije za tehnične namene,  
kirurški obveze, potrebščine za oskrbovanje bolnikov, veliko  
zalogo vseh redilnih sredstev za otroke, glavno zalogo parumov in  
toaletnih izdelkov tu in inozemskih tvrdk ter popolno zalogo  
fotografskih potrebščin in aparatov. Blago je prvovrstno in sveže.

Potrudi se bom velenjene odjemalce zadovoljiti z vzorno  
postrežbo in zmernimi cenami.

Vnanja naročila izvršuje z obratno pošto.

Z velespoštovanjem

Oblastveno dovoljena  
prodaja zdravilnih  
:: želišč. ::

B. Čvančara, drogist.

Praktično urejena ke-  
mična delavnica na  
:: razpolago. ::

## Upokojen uradnik

želi službe proti primerni plači.

Dopisi na inseratni biro „Jutra“ pod  
šifro E. F.

## Franc Souvan sin - Ljubljana

Mestni trg šte. 22 in 23

Manufakturna veletrgovina.

## Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Gradišče št. 4

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

priporoča svojo bogato zalogo najnovejših tiskovin za šole, krajne šolske svete, županstva in druge urade. — Tiskarna sprejema vsa v tiskarsko in  
litografsko stroko spadajoča dela ter jih izvršuje točno, okusno in po solidnih cenah. — Tiskanje šolskih knjig in časopisov.

Lastno založništvo.  
Muzikalije.

Telefonska šte. 118.



Najmodernejše črke.  
Litografija.

Poštne hranilnice šte. 76.307.

## Tovarna vozov

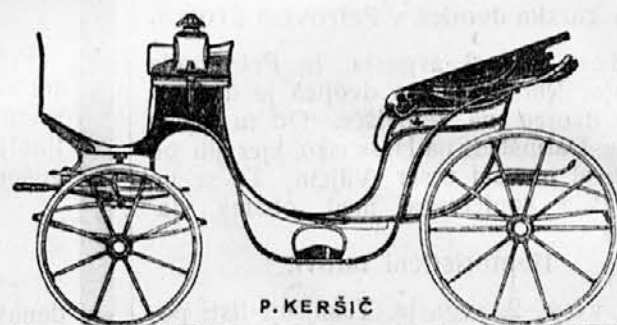
## Peter Keršič v Sp. Šiški

priporoča

svojo bogato zalogo različnih vozov.

Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča naročila in  
popravila po primerno nizkih cenah.

Sprejema se tudi les v žaganje na parni žagi.



P. KERŠIČ

Za točno in solidno delo se jamči.  
Že rabljeni vozovi se jem-  
ljejo v račun.

Delniška glavica:

K 5.000.000.

301—46

## Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond:

K 450.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih  $4\frac{1}{2}\%$ .